

Asia: VALITUS

Valittaja: Vantaan kaupunki
Asematie 7, 01300 Vantaa

Valituksenalainen päätös:

Uudenmaan maakuntavaltuuston päätös 24.5.2017 § 7

Vaativukset: Päätös on kumottava siltä osin kuin Bastukärren logistiikka-alue on hyväksytyssä vaihemaakuntakaavassa eteläosastaan laajempi kuin 9.1.2015 päivätyssä 4. vaihemaakuntakaavaluonnoksessa. Aluerajaus on palautettava etelässä maakuntakaavaluonnoksen mukaiseksi (liitekartta). Päätös on kumottava myös siltä osin kuin logistiikka- ja louhintahankkeiden liikennettä ohjataan alueelta etelään Jokivarrentielle.

Perustelut:

Sipoossa sijaitsee uusi Bastukärren logistiikka-alue, joka on määritelty työpaikka-, teollisuus- ja varastoalueeksi Sipoon voimassa olevassa yleiskaavassa ja pohjoisosalle alueesta on laadittu asemakaava. Näissä molemmissa suunnitelmissa liikenneyhteydet Bastukärriin on osoitettu pohjoissuunnasta maantieltä 148 (Keravantie). Vuonna 2012 on ollut nähtävillä ja lausunnoilla luonnos alueen keskiosan asemakaavasta Bastukärr II, missä on osoitettu uusi yleiskaavaan sisältyvät ajoyhteys etelän suunnasta. Vantaan kaupunki lausui asemakaavasta: "Vantaan kaupungin kannalta oleellisin asia Bastukärren suunnittelussa on alueen liikenteen hoito ja vaikutukset. Uusi yhteys Jokivarrentielle ei ole Sipoon yleiskaavan mukainen, vaikka selostuksessa niin todetaan. Sipoon yleiskaavaehdotuksesta poistettiin Vantaan kaupungin 14.4.2008 antaman lausunnon johdosta tieliikenteen yhteystarve Talmasta ja sen eteläpuoliselta työpaikka-alueelta Jokivarrentielle. Mikäli yhteys aiotaan asemakaavassa esittää, tulee sen vaikutukset selvittää yleiskaavan edellyttämässä laajuudessa, koska yhteyttä ei ole yleiskaavassa riittävästi selvitetty. Tehdyt alustavat liikenneselvitykset osoittavat liikenteen huomattavaa kasvua alueen ympäristön liikenneverkossa. Liikenne ohjautuu Jokivarrentien-Sipoontien-Kulomäentien kautta tiheästi asuttujen alueiden halki, jossa esimerkiksi Keski-Nikinmäessä Vantaa on juuri uusinnut asemakaavat ja uuden asuntoalueen ja työpaikka-alueen rakentaminen on käynnistymässä. Esitetty yhteys on Vantaan kaupungin mielestä yleiskaavan vastainen, siitä ei ole tehty riittäviä yleiskaavallisia selvityksiä, eikä sitä tule asemakaavalla hyväksyä." Asemakaavan laadinta ei ole edennyt.

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksessa (kaavakartta päivätty 9.1.2015) Bastukärren maakunnallinen logistiikka-alue sijaitsi maantien 148 eteläpuolella ilman muita liikenneyhteyksiä. Lausunnoissaan maakuntakaavaluonnoksesta (Kaupunginvaltuusto 2.3.2015) Vantaa toteaa, että "maakuntakaavan ratkaisu suurien yhtenäisten alueiden varaamisesta

logistiikan tarpeisiin on hyvä”. Lisäksi lausunnossa todetaan: ”Maakunnallisia logistiikka-alueita kehitettäessä tulee maakuntakaavassa ratkaista niiden liikenteelliset kysymykset. Raskaan liikenteen lisäämistä Kulomäentielle ja Sipoontielle tulee välttää, sillä ne kulkevat tiiviin taajamarakenteen läpi. Bastukärin logistiikka-alueen liikennöinnin tulee siksi ohjautua pohjoisen suunnasta tieltä 148 käsin.”

Uudenmaanliitto laati luonnoksesta saadun palautteen takia ”Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan logistiikka-alueiden liikennetarkastelu ” -selvityksen (2015) täydentämään aiempaa Keski-Uudenmaan poikittaisyhteyksien selvitystä. Työssä lähtökohtana on em. selvityksessä esitetty ratkaisu poikittaisyhteyksien kehittämiseksi, mutta tarkastelua laajennetaan ulottumaan Porvoonväylälle saakka sekä erittelemään raskaan liikenteen kasvu kunkin uuden logistiikka-alueen osalta siten, kuin ne ovat tarkentuneet 4. vaihemaakuntakaavan ehdotukseen. Selvitys sisältää pohdintaa Bastukärin liikenteen suuntautumisesta myös etelän suuntaan, mutta ei liikennemäärien vaikutuksista. Selvityksestä ei käy ilmi minkälaisilla rakentamis- tai työpaikkamäärillä liikennettä on tutkittu. Selvitys sisältää vain logistiikka-alueen liikenteen eikä Ruduksen hankkeen tuottamaa liikennettä.

Missään selvityksissä ei ole käsitelty luonnoksessa mukana olleen Bastukärin logistiikka-alueen laajentamista etelään maantielle 1521 asti (Jokivarrentie / Sipoontie) asti, mikä ilmestyi lausunnoilla olleeseen maakuntakaavaehdotukseen (mhs 16.11.2015) kuin tyhjältä. Tämä laajennus on merkittävä, koska se mahdollistaa liikenneyhteydet Jokivarrentielle ja alueelle vireillä olevan Ruduksen maa-aineshankkeen koko laajuudessaan. Vantaan kaupunki vaati lausunnossaan (kaupunginvaltuusto 7.3.2016), että logistiikka-alueen laajennus etelään poistetaan.

Bastukärin logistiikka-alueen laajennetun eteläisen osan käyttöönotto ei ole mahdollista ilman louhintaa. Alueelle on vireillä ”Rudus Oy:n maa-ainestointi Bastukärissä Sipoossa”-hanke. Vuonna 2015 valmistuneen ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) hankeselostuksen mukaisesti ”Sipoon kunta suunnittelee Bastukäriin työpaikka-alueen laajennusta mm. logistiikkatoimintoja varten. Tämä Bastukär II-alueen teollisuustonttien rakentaminen edellyttää louhintaa. Rudus Oy on käynnistänyt ympäristövaikutusten arvioinnin kalliokiviaineksen ottamisesta hankealueella. Samassa yhteydessä yhtiö suunnittelee myös puhtaiden ylijäämämaiden sijoittamista suoja-alueille. Edellä mainittujen toimintojen lisäksi Rudus suunnittelee osalle hankealueesta kierrätysbetonin käsittelyä ja eteläisimmälle alueelle muualta tuotavan raaka-ainelouheen käsittelyä. Hankkeen kestoksi on arvioitu hankeselostuksessa (sivun 17 taulukko) kymmeniä vuosia. Laajimmillaan hanke kestäisi vuoteen 2075 ja viimeisinä vuosikymmeninä toiminta keskittyisi alueen eteläosaan. Ruduksen ”Sipoon Bastukärin kiviainestointi Ympäristövaikutusten arviointiohjelma” (18.2.2015) on valituksen liitteenä.

Uudenmaanliitto toteaa lausuntovastineessaan (Maakuntahallitus 22.8.2016), että ”Bastukärin logistiikka-alueen eteläosan laajennus luonnokseen verrattuna perustuu tilatarpeen lisäksi myös siihen, että laajennetun alueen kautta liikenne voidaan suunnata myös etelään Jokivarrentielle”.

Vantaan kaupunki toisti saman vaatimuksen myös maakuntakaavan nähtävillä olon aikana jättämässään muistutuksessa. Maakuntahallitus antoi 13.3.2017 § 25 muistutukseen samansisältöisen vastineen kuin lausuntoon, mutta päätti samalla poistaa koko Bastukärin logistiikka-alueen maakuntakaavasta. Maakuntavaltuusto palautti äänestyksen jälkeen Bastukärin koko laajuudessaan maakuntakaavaan hyväksymiskäsittelyn yhteydessä 24.5.2017 (§ 7).

Maakuntakaavan tulee maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n mukaan perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Bastukärin logistiikka-alueen laajentamisen vaikutuksia ei ole selvitetty riittävästi. Liikenteelliset selvitykset koskevat vain logistiikkaa eikä niihin sisälly arvioita kymmeniä vuosia kestävästä louhintahankkeen liikennevaikutuksista Jokivarrentielle. Logistiikkankin osalta aineisto sisältää vain arvion liikenteen suuntautumisen osuuksista eri väylille, mutta ei arviota mm. Jokivarrentien liikennemääristä. Näin ollen vaikutuksia ei ole voitu arvioida riittävästi.

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan aikatahtain on vuodessa 2040. Nähtävillä olleessa maakuntakaavaehdotuksessa maakunnallisesti tärkeään logistiikka-alueeseen Bastukärrin oli lisätty eteläinen laajennus, jonka maakuntavaltuusto nyt päätöksellään palautti maakuntakaavaan. Kyseinen aluelaajennus ei tule kaavan tavoitevuonna 2040 olemaan logistiikka-alueen vaan kiviaineishuoltoa, mitä teemaa vaihemaakuntakaava ei käsitellyt. Alueelle parhaillaan vireillä oleva Ruduksen maa-aineistoiminta-hanke on suunnitelma-aineiston mukaan käynnissä vielä 2040. Ilman louhintaa ei aluetta voi muuttaa logistiikka-alueeksi.

Vantaalla <. päivänä kesäkuuta 2017

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

Valituksen liitteet:

- Liitekartta maakuntakaavan aluerajauksista
- Vantaan kaupungin lausunnot ja muistutus maakuntakaavasta
- Ruduksen hankkeen YVA-selostus

